

Cuprins

<i>Mnemosyne</i> (Nayla Elamin)	7
Madlena	11
Prima mea mărgică se numea Chrysis	26
A doua mea mărgică a fost Pascin	41
Mărgele și madlene	58
La piaza rea, Stoiana	76
În altă lume sunt alte reguli	84
Camera din față	91
Nepăsarea, o lume a plăcerilor nevinovate	104
Șase într-o cameră	127
Neamțul alungat de Vasile	148
Vorbe la mare	156
Vorbe răzlețe din amintirile mele și ale altora	170
Ce ți-e și cu sculptura?	200
Din nou despre madlene și timp	213

aurora
LIICEANU
Madlena

Prefață de Nayla Elamin

POLIROM
2017

În prima vacanță la Matriona, am plecat la plajă cu două genți mari, cu jucării, cărți de citit, cearșafuri de plajă, cearșafuri albe, mai vechi – nu se purtau prosoapele de plajă, ca astăzi, imprimate cu femei goale, palmieri, pești, scoici. Eram toți îmbrăcați și încălțați.

Nu știu prin ce acord tacit lucrurile s-au schimbat. Nu mergeam la o oră fixă, de genul hai repede că pierdem orele de plajă, ci când se făcea timpul să plecăm, și pentru că era cald, de ce să plecăm îmbrăcați? Pusi își punea un fel de rochie largă ca o husă, eu, fiind slabă, mă înfășuram în cearșaful pe care stăteam la plajă, prins peste piept, copiii mici erau goi, fetițele în chiloți de plajă. În două zile am renunțat și la încălțări, căpătând o mare pricepere să nu călcăm pe ciulini, scaieți sau pe bălăriile cu ghimpi, să le ocolim, iar jucăriile nu le mai luam cu noi deoarece copiii se jucau cu nisip și cu scoici. Eram, ca să spun aşa, ultra-minimaliști. E drept și că plaja era aproape goală mereu și oamenii care veneau căutau locuri retrase. Când am văzut-o pe Pusi trăgându-și rochia-husă pe ea, mi-am amintit de prietenul meu sărb și de rochia soției lui. Totul e legat de ce punem pe noi, de acoperire, de rochii. Și i-am povestit despre prietenul meu Sârbul.

S-a întâmplat înainte să-l am pe fiul meu, deci eram liberă ca o pasare și vara am renunțat la Costinești, găsind o gazdă la Schitu, un fel de prelungire a Costineștiului, dar și o mică oază, ca un sătuc. La gazda mea erau mai mulți sezonieri, ca mine, iar ea, gazda, ne făcea micul dejun, oarecum același. La o masă de lemn, cum sunt la țară, sub corcodușii sfrijiți din pricina arșiței, veneam pe rând să mân căm. Ea făcea mereu ouă ochiuri și punea ceva pe lângă ele. Eu m-am așezat la masă. Lângă mine era un Tânăr care venise cu soția lui. Gazda îi spunea Sârbul pentru că avea nume sârbesc. În acea zi, când am vrut să mănânc, din corcoduș o pasare s-a găinățat în farfurie mea, chiar peste oul meu prăjit. M-am uitat în jur nedumerită, gândindu-mă să mă duc la gazdă și să o rog să-mi facă altul.

Vecinul meu, Sârbul, s-a sculat de la masă, mi-a dat farfurie lui și a luat-o pe a mea, ducându-se la gazdă ca să ceară alt ou prăjit. Când s-a întors, a spus că gazda s-a enervat și a zis ceva cam așa: „A dracului pasare, ce i-a venit să se spârcuie în farfurie?”. Nu știam cuvântul acesta, „spârcuie”.

După acest episod, ne-am imprietenit și mergeam împreună la plajă, iar seara stăteam la palavre. Si el, și soția lui erau cântăreți de operetă, destul de

cunoșcuți. În București, când ne-am întors, am continuat să ne vedem, mai ales cu el și cu alții prieteni, care-l simpatizau mult. După un timp, ne-a spus că soția lui l-a părăsit pentru un alt bărbat, că este tare nefericit, că i-a lăsat lui în grija fetița lor. Fetița avea șase ani și stătea la bunicii ei, părinții lui, undeva lângă Arad.

Tatăl lui era preot, adoptase o orfană care-l crescuse pe Sârb și acum o creștea pe fetiță. Tatăl lui, preotul, a venit la București, a încercat să-l ajute moral și, la plecare, m-a rugat să nu-l lăsăm singur, să-l ajutăm să treacă peste necaz. L-am promis că-l vom căuta și vom avea grija de el. L-am telefonat și nu a răspuns vreo două zile; atunci am hotărât să mergem la el acasă.

Stătea într-un bloc de zece etaje. Am sunat și n-a răspuns. Am bătut în ușă, am așteptat. Nimic. Nici un semn de viață. Am sunat apoi din nou, mult, și, când ne gândeam să plecăm, a deschis ușa. Dormea. L-am privit uimiți. Era îmbrăcat cu o rochie cu bretele, de vară, largă, cu volane, cu un imprimeu foarte colorat, floral. Mi-am zis că, obsedat de despărțire, nedorind să-o accepte, se îmbrăcase cu rochia soției lui, cu fermoarul deschis ca să-l încapă în talie, cu gândul la ea. Nu mă gândeam la altceva.

Dar el s-a bucurat să ne vadă; observând că îl priveam lung, și-a dat seama cum era îmbrăcat și a spus, pur și simplu, că nu mai avea haine curate și că a dat iama în garderobă și a luat rochiile soției să le poarte. Atunci ne-am zis că nu este chiar aşa de nefericit, că vede viața și cu umor, pe care-l avea din belșug, și ne-am liniștit. Când i-am povestit lui Pusi această întâmplare, în timp ce ne pregăteam să punem ceva pe noi ca să mergem la plajă, s-a amuzat foarte tare și mi-a spus că viața are multe planuri și că multe gânduri, trăiri și gesturi se petrec în paralel.

S-a întâmplat odată să nu putem pleca acasă, la Matriona. Adică să plecăm de la plajă. Era spre după-amiază. Un zgomot infernal și nori de praf ca de furtună s-au stârnit ca din senin. Când ne-am ridicat de pe cearșafuri să vedem ce se întâmplă, am văzut o droaie de oameni călare și pe cineva care suna dintr-un fel de goarnă, cred că le dădea instrucțiuni călăreților. Ne-am îmbrăcat la repezeală cu ce aveam și am incercat să găsim o cale pentru a străbate câmpul spre casă, dar nu aveam cum. Tot câmpul între drumul din fața curții Matrionei și plajă era plin de călăreți. Un bărbat, probabil și el implicat în scena care se desfășura pe câmpul cu călăreți,

ne-a făcut semn cu mâna să nu ne depărțăm de malul mării. Am stat să-l aşteptăm. L-am întrebat ce se petrece, spunându-i că vrem să plecăm acasă, că avem copii cu noi. Ne-a spus că se filmează, că filmează Sergiu Nicolaescu o scenă de luptă.

Nu departe de locul în care noi făceam plajă era un mic țarc pentru nudisti, de fapt pentru nudiste, și foarte rar venea câte o femeie acolo. Tipul ne-a spus că e periculos și să ne băgăm în țarc. Așa că am stat în țarcul acela vreo trei ore, morți de foame, ca să se termine filmarea. I-am injurat în gând pe Sergiu Nicolaescu și pe acel tip care ni se adresa că și cum tot câmpul și toată plaja ar fi fost ale lor. E drept că nu acesta este motivul pentru care nu mi-a plăcut niciodată Sergiu Nicolaescu...

La plajă, Pusi se așeza ca o morsă la soare. Făcea baie când se încălzea, altfel zacea, ca și mine, și din când în când aruncam un ochi către copii. Mai ales către cei mici, băieții, despre care se cam știe că au idei năstrușnice și chiar dorință de aventură. Cu fetele e mai ușor, mai ales dacă au trecut de mica copilărie.

Nayla, fata cea mare a lui Pusi, bătea spre pubertate. Dacă te uitai atent la ea, vedeaui că linia de la bărbie până la gât era de o prospețime de nedescris.

Era o frumusețe, nu un produs al părintilor ei, al unei singure generații. Venea dintr-o istorie a grătiei naturale. Gâtul lung, puțin oblic, delicat și rotund nu era ceva comun, ceva ce puteai vedea la fetele albe de vârstă ei. Forma capului era altfel, ca și felul în care se așeza capul pe gât. Și, mai mult, exista o armonie perfectă a capului cu gâtul, dar și a părului cu capul ei, părul tuns scurt, nu foarte creț. Arăta ca un fes negru pus pe un cap de manechin.

La un moment dat, în vara în care ea era copilă către fată, am întâlnit pe plajă un pictor foarte talentat, cu tablouri și expoziții, care nu era oficial pictor. Era fiul lui C.I. Parhon și, deși avea certe înclinații artistice, se spunea că nu a reușit să-și convingă tatăl să-l lase să devină pictor. S-a exersat mult în pictură și a făcut tablouri foarte apreciate. Îi plăcea să picteze marea și petreceea mult timp la mare sau călătorind. Tablourile lui cu marea, cu valurile dantelate și tivite cu albul spumos, cu cerurile diferite, fie de senin, fie de furtuni, erau minunate.

Când a văzut-o pe Nayla, a căzut pradă imaginației lui artistice, vecină cu extazul. Privind-o, a spus ceva ce nouă nici nu ne trecea prin cap, nu vedeam. Nayla avea încă o burtă de fetiță, sănii de-abia i se vesteau. Pe burtă, puțin sub buric, avea